

Festőfejedelemként fogadták Munkácsyt Budapesten és Munkácson is

Nászútja után nyolc esztendővel, 1882. február 17-én érkezett ismét Budapestre Munkácsy. Magával hozta azt a képét, amely miatt egész Európa ünnepelte, a *Krisztus Pilátus előtt* című vásznat.

Mire a *Krisztus Pilátus előtt* megérkezett Budapestre, az újságok széles körű tájékoztatással szolgáltak olvasóik számára a képen látható eseménnyel, a festésmóddal, a vászon méretével, és egyáltalán, a mű diadalútjával kapcsolatban. A felcsigázott közönség kíváncsian várta a festményt. Várta Krisztust. Várta az Istenembert.

A régi Múcsarnok épületében 1882 februárjában és márciusában rendezett kiállítást, amelyen több vázlat is szerepelt, nyolcvanezren látták. A bankettek egyikén a magát mindig is magyarnak valló festő így nyilatkozott: „A lelkem (...), a lelkem ezer szállal kötődik szent hazámhoz, és szívem minden dobbanásával, lelkem minden erejével egyetlen törekvésem, hogy külföldi sikereimmel a magyar művészetet támogassam és szolgáljam.”

1882 februárjában, a *Krisztus Pilátus előtt* című kép budapesti bemutatója idején a művész tiszteletére rendezett fogadáson jelmezes felvonulást tartottak. Munkácsy Rubens jelmezben, felesége pedig Stuart Máriaként jelent meg.

Munkácsy Mihály tiszteletére 1882. február 25-én Budapesten egy koncertet rendeztek, ahol Liszt Ferenc eljátszotta *16. Magyar rapszódiját*, amelyet a festőnek ajánlott.

Munkácsy Mihály a feleségével, művésztársak és írók társaságában 1882. március 2-án felkereste szülővárosát, Munkácsot. „Munkácsy Mihály március hó 1-én elindulván nejével együtt Budapestről, útja diadalmenethez hasonlított; 2-án érkezett a diadalkapuvál és lobogókkal feldíszített városunkba, hol az üdvözlésére összesereglettek által lelkesen üdvözöltetett» – írta Lehoczky Tivadar, a fogadóbizottság tagja. Jókai Móron kívül kíséretéhez tartozott Pulszky Ferenc, a Képzőművészeti Társulat elnöke, Teleki Sándor, Kossuth honvédeztudósa, ismert emlékiró, Vadnay Károly, a Fővárosi Lapok szerkesztője, György Aladár, Huszt szülőtte, Jókai közeli barátja, A Hon munkatársa, Telepy Károly, a Képzőművészeti Társulat titkára, Keleti Gusztáv műkritikus. Mikszáth Kálmán a Pesti Hírlap munkatársaként tudósította az olvasókat a lap 1882. március 3-i számában Munkácsy szülővárosában tett látogatásáról.”

A munkácsi városháza dísztermében adták át a művésznek azt a szép kivitelű ezüst babérmagorlót, amelyet a munkácsiak adományából készítettek. A város lakói fáklyásmenettel tisztelegtek a festő és kíséretének tagjai előtt, akinek szülőházát emléktáblával jelölték meg. A következő napon Munkácsy és társasága megtekintette a város nevezetességeit, elsőként a különleges történelmi múlttal bíró, építészeti szempontból is igen érdekes munkácsi várat.

Munkácsy több tájképének magyarországi ihletettsége köztudott. Előbbi nyomán feltételezhető, hogy az 1882-ben itthon tett látogatásának még frissen őrzött élménye ihlette a *Téli út / Magyar táj / Alkony* című kép megfestésére.